

521581

Kenneth Pomeranz

MAREA DIVERGENȚĂ

China, Europa
și nașterea economiei mondiale moderne

Traducere de Gabriela Petrilă și Paul Aneci

BCU Cluj-Napoca

STEUR201200274

POLIROM
2012

Cuprins

<i>Mulțumiri</i>	7
Introducere. Comparații, conexiuni și istorii ale dezvoltării economice europene	9
<i>Variațiuni ale istoriei centrate pe Europa : demografia, ecologia și acumularea</i>	16
<i>Alte istorii centrate pe Europa : piețele, firmele și instituțiile</i>	19
<i>Deficiențele istoriilor centrate pe Europa</i>	21
<i>Construirea unei explicații mai cuprinzătoare</i>	22
<i>Comparații, conexiuni și structura argumentului</i>	28
<i>O precizare privind acoperirea geografică</i>	29

Partea I. O lume cu asemănări surprinzătoare

1. Europa înaintea Asiei? Populația, acumularea de capital și tehnologia în explicarea dezvoltării europene	35
<i>Agricultura, transporturile și capitalul constituit de șeptel</i>	36
<i>O viață mai lungă? Un trai mai bun?</i>	40
<i>Natalitatea</i>	44
<i>Acumularea?</i>	45
<i>Dar tehnologia?</i>	47
2. Economii de piață în Europa și în Asia	71
<i>Piețele terenurilor agricole și restricțiile privind utilizarea pământului în China și în Europa Occidentală</i>	72
<i>Sistemele de ocupare a forței de muncă</i>	81
<i>Migrația, piețele și instituțiile</i>	84
<i>Piețele pentru produse agricole</i>	87
<i>Industria rurală și activitățile secundare</i>	88
<i>Munca în familie în China și în Europa : „involuție” și „revoluție industrioasă”</i>	92
<i>Concluzie la partea I : centre multiple și constrângeri comune la începutul economiei mondiale moderne timpurii</i>	107

Partea a II-a. De la un nou etos la o nouă economie?

Consum, investiție și capitalism

Introducere	111
3. Consumul de bunuri de lux și ascensiunea capitalismului	114
<i>Bunurile de lux de uz mai mult sau mai puțin curent</i>	114
<i>Bunurile de lux de uz curent și consum popular în Europa și în Asia în epoca modernă timpurie</i>	116
<i>Bunurile de folosință îndelungată și „obiectificarea” luxului</i>	127

<i>Produsele exotice și viteza modei : conjunctura globală și apariția diferențelor economice pe baze culturale</i>	150
<i>Cererea de bunuri de lux, sistemele sociale și firmele capitaliste</i>	159
4. Mâini vizibile : structura firmelor, structura sociopolitică și „capitalismul” în Europa și în Asia	163
<i>Resursele externe și acumularea de capital : o reexaminare a teoriei lui Williams</i>	181
<i>Importanța factorilor evidenți : cererea de bunuri de lux, capitalismul și colonizarea Lumii Noi</i>	184
<i>Competiția dintre state, violența și sistemele statale : în ce sens nu au avut și în ce sens au avut importanță.</i>	189
<i>Concluzie la partea a II-a : importanța asemănărilor – și a deosebirilor</i>	200

Partea a III-a. Dincolo de Smith și Malthus :
de la constrângerile ecologice la dezvoltarea industrială susținută

5. Constrângeri comune : presiunile ecologice în Europa de Vest și în Asia de Est	205
<i>Defrișările și epuizarea solului în China : câteva comparații cu Europa</i>	219
<i>Comerțul pentru resurse cu periferiile din Lumea Veche : tipare comune și limite ale soluțiilor smithiene la problemele cvasimalthusiene.</i>	235
6. Abolirea constrângerilor funciare : Americile ca nou tip de periferie	255
<i>Altă Lume Nouă, alt chipir : metalele prețioase</i>	260
<i>Câteva măsurători ale eliberării de sub presiunile ecologice : Marea Britanie în perioada revoluției industriale</i>	264
<i>Comparații și calcule : ce înseamnă cifrele ?</i>	269
<i>Dincolo și mai presus de cifre</i>	271
<i>Înspre o lume industrială</i>	273
<i>Ultimele comparații : intensitatea muncii, resursele și „maturizarea” industrială</i>	275

Anexe

A. Estimări comparative ale capacității de transport terestru pe cap de locuitor : Germania și India de Nord în jurul anului 1800	289
B. Estimări ale cantităților de gunoi de grajd folosit ca îngrășământ la fermele din China de Nord și din Europa la sfârșitul secolului al XVIII-lea și o comparație a fluxurilor de azot	291
C. Estimări privind acoperirea forestieră și aprovizionarea cu combustibil în Franța, Lingnan și o parte a Chinei de Nord, 1700-1850	295
D. Estimări ale „suprafeței fictive” asigurate de diferite importuri Marii Britanii la sfârșitul secolului al XVIII-lea și începutul secolului al XIX-lea	301
E. Estimări ale rentabilității muncitorilor din sectorul textilelor în China, regiunea cursului inferior al fluviului Yangzi, 1750-1840	304
F. Estimări ale producției de bumbac și mătase pentru cursul inferior al fluviului Yangzi și China în general, la 1750 și mai târziu – însoțite de comparații cu Regatul Unit al Marii Britanii, Franța și Germania.	315
<i>Bibliografie</i>	327
<i>Index</i>	355